

kalce pod svojo ojstro in pošteno krtačo; če gih imaš tudi tukaj svoje sovražnike pa vendar si zelo prilubui list vsemi napredno mislečim rojakom. Kakor ti ja mora biti že znano smo farni sv. Roka v La Salle Illinois zelo srečni, pa ne zato ko imamo res dobrega gospoda župnika ko on je res zelo ljubeč bljižnjega svojega. Ampak zato smo srečni še bolj ko imamo najprvo faro, okoli 150 oseb šteje. To je armada! Pa vendar poleg gosp. župnika imamo še gosp. dekan in štiri kaplanke. Ti bi jih po imenu pisal, pa pride preveč pisave. In ti politikujoči kaplančki in njih vodja g. dekan kar zapovedujejo župniku kaj mora vse vernikom razlagati. Pred nekaj časa so hoteli ti farški podrepniki, da kedor nima stola v cerkvi plačanega se mu ne sme novorojenček krstiti in če bi le hotel mora za stol 10 pf. šterlinga plačati in če kedo nuka sv. obhajilo plača 5 pf. šterlinga za cerkev in če gre kdo k spovedi če pove da nima stola, ta ne opravi veljavno sv. spovedi; tisto pa nihče ne vpraša, li imaš denar ali ne, da bi plačal. Naš g. župnik jim je odvrgel tiste predloge, pravi da nima prodajalne za sv. zakramente in da obhajilo mora brezplačno deliti vernikom. Poglej torej govpodje cerkveni odborniki, kam plove, pustite to zgrizeno delo, naj g. župnik po svojem prepričanju ravna, vi pa pojrite se učiti da boste pozvali in razločili tiča da zabe ko gotovo ne razločujete ednega od drugega, če gih ima žaba bolj širok kljun kot vrabič...

S pozdravom
tih opazovalec

Veteranci! Prijatelji vojaštva, pozor!

Ob prilici 60 letnice vladanja cesarja in kralja Franc Jožefa I. kakor tudi 30 letnice okupacije Bozne in Hercegovine priedic. k vojaško-veteransko društvo nadvojvoda Albrechta v Ptaju

v nedelje, 2. avgusta 1908.

V ljudskem vrtu (Volksgarten)

v Ptaju

veliko jubilejsko slavnost

Dopoldne vojaška maša, popoldne veselica z raznimi zabavami.

Vabljeni so vsi priatelji vojaštva, zlasti pa stari vojaki, ki so bili pri okupaciji!

Cesar Jožef je mrtev!

"Bauernzeitung"

Ja on je mrtev, ta prvi in najboljši vladar iz hiše lotrinske. V življenju ga niso razumeli, z mi bi želi, da bi se zopet rodil njemu ednaki nositelj avstrijske cesarske krone. Njlepše nade budil je prestolonaslednik Rudolf. Žal da je proč! In bodočnost? Molčimo!

Okrepčajmo se raje na svitli postavi nepozabljenega Jožefa II. Zdajmo mu spomenike! Ali ne iz brona in kameja, temveč spomenike v naših zveznih srcah. Obljubimo, da bomo njegovo duševno dedčino varovali in urešnili.

Kmalu po nastopu vlade je pisal cesar Jožef II. francoskemu ministru to-le:

"Jez ne ljubim ljudi, ki imajo naloge, skrbeti za naš dušni blagor, ki se pa v posvetne zadeve in politiko vmešavajo, katera jih prav nič ne briga".

Solinograškemu nadškofu grofu Colloredo je pisal cesar:

"Meništvo na Avstrijskem je prišlo do neznoasnega razvoja. Kloštri so se grozno pomnožili. Oni delajo tako, kakor da bi vlada ne imela nobene pravice čez nje. Meni so najbolj nepotrebni in nevarni prebivalci države. Kajti oni poskušajo preizkrati vse maščanske postave in se sklicajo vedno le na papeža. Katoliška cerkev

ne potrebuje kloštrov in menihov in je tudi dolgo časa brez njih izhajala. Kadar bodoj zavetohlinske menihe razkrinkali, kadar bodoj sladko tercijalstvo iz moje dižave nagnal in kadar bodoj poklical politikujoče duhovne zopet k njih dušni dolžnosti, takrat bodojo ljudje o meni drugače mislili. Moja naloga je težka. Kajti jaz hočem fanatične, vla doželjne duhovnike, ki so dobili neverjetno moč čez srce nevednega ljudstva, zopet v ljudi spremeniti".

Poslaniku v Rimu, kardinalu grofu Harrachu je pisal cesar m. dr.:

"Moč vse se vtičajočih ošabnih duhovnikov se mora omejiti in pravice cesarja bodojo zopet veljale. Prazno vero duhovniških farizev zaničenjem in zato bodoj ljudstvo od njih osvobodil. Prepičan sem, da bodo papež na moji strani, ako osvobodim namenoma ponamnjeno ljudstvo od jerobstva dohovništva. Ti ljudje delajo, kakor da bi imeli sveto pravico, vtikati se v pozvetne zadeve. Kar jezni so, ako se jim pravi, da so služabniki oltarja in da imajo edino dolžnost razjasniti ljudstvu cisto in nepokvarjeno evangelij Kristusa".

Tako je pisal cesar Jožef II. Ali — cesar Jožef je mrtev, mrtev!

Nabirajte jubilejne marke!

Kakor znano so izdane v proslavo cesarjevega jubileja posebne poštne marke. Mi prosimo, da nam poštejo naši somišljeniki že rabljene te poštne zaumke. Za veliko število teh znamk dobimo gotovo sveto denarja, ki se bodo porabila v napredne šolske namene. Nabirajte torej jubilejske marke in poslajte jih uredništvu "Štajerca".

Novice.

Stanje žetve na Avstrijskem. Poljedelski minister razpošilja sledete poročilo o stanju žetve dne 17. julija: Vsele suša je v raznih krajih zimsko žitje najmanj 10 dni prehitro dozorelo. Jesenska setev je na Kranjskem, posebno pa na Primorskem in Dalmatinškem tako slaba, da se bodo komaj semena za prihodnjo jesensko setev pridelalo. Žetev rizi je pod streho in tudi deloma že pšenica. Poletne setev so po suši trpeče. V južnih krajih stoji vse slabo. Ječmen bodo dal v splošnem na spodnjem Štajerskem, Koroškem in Kranjskem srednjo žetev. Še bolj je trpel oves vsled suše. Koruza je prezivela sušo, ali poznata tudi pri nje posledice. Proso se je nasejalo še po dežju in stoji slabo. Debeline in travniške narve je jako malo. Na spodnjem Štajerskem se je dobilo komaj 40—60% mrve, na Kranjskem 65%, na Dalmatinškem 40%. Vino stoji dobro.

Nemščina v Braziliji. Razne južno-ameriške države, kakor Argentinija, Chile itd. imajo že dalje časa nemški jezik kot obligatorični poduk v vseh srednjih in višjih šolah vplejan. Zdaj je sklenila to storiti tudi vlada države Brazilija. Kakor se iz tega vidi, razumejo v južni Ameriki prav dobro veliki pomen nemščine. Pri nas pa, kjer smo na meji, kjer smo sosedji Nemcev, branijo prenapeti pravki deci nemški poduk.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Proti suši! Velikanska škoda, ki jo je povzročila letosnja suša, kaže vedno očitnejše svoje žalostne posledice. Kmetje so kar obupani in ne ved več izhoda. In res! Komaj da so kmetje na spodnjem Štajerskem pričeli malo bolj racionalno živinorejo, ko je že nastopila suša in jih prisilila prodati mlado živino vsled pomanjkanja krme... Hvala Bogu, da se ptujski na prednji okrajni zastop z vso živlostjo in vnmemo poteguje za kmeta. Opozarjamо še enkrat, da je to gospodarska zadeva, ki nima s politiko ničesar opraviti. Zato tudi

ne bodoemo odgovarjali na razne bedaste napade v lističih, ki nimajo druge naloge nego gonjo. Ptujski okrajni odbor, na čelu mu neutrudljivi župan in načelnik g. Jos. Ornig, dela z vsemi močmi, da bi dosegel potrebno pomoč. Kmetski zbor pred 14 dnevi je bil velepomembna manifestacija. Vlada si ne more zamislišča pred takim vsklikom bednega kmeta! Sveda, pri vladu gre vas počasi... Okrajni zastop je tudi pojasnil v 200 avstrijskih in inozemskeh listih, kakšen je položaj v ptujskem okraju. Posledica tega je, da bodo prišlo gotovo mnogo zunanjih kupcev na letni in živinski sejem v Ptiju, ki se vrši v sredo, 5. avgusta. Glede krme je dobil okrajni zastop že razne ponudbe in jih je odstopil oblasti. Tako je vendar upati, da bodo vlasti kaj pripomogla! Opozarjamо kmete na sledete: 1. Ne prodajajte svojo živino pod ceno, ako morete le količaj izhajati. 2. Držite se nasvetov, ki jih dajemo v članku "Kaj z živino" v današnji številki. 3. Zasedujte "Štajerca", de bodo vedeli, kaj in kako se imate ravnat, kadar pride čas, da se zamore kaj dobiti. 4. Ne ozirajte se na gonjo tistih ljudi, ki hočajo tudi iz vaše bede politični kapital kovati! Politika naj molči, kajti revščina je prevelika! K metje, vstrajajte!

Letni sejem v Ptiju, ki se vrši v sredo 5. avgusta, bodo letos poseben. Okrajni odbor naznanja, da bo prišlo veliko kupcev iz tujih dežel, kakor iz Koroškega, Kranjskega, Tirolskega in gornjo Avstrijskega itd. in da bodo tukajšno živino za primerno cenpo kupokupili. Na to se živinoreci opozorijo, da priženejo svojo živino na sejem.

Zapomniti treba! Na kmetski zbor v Ptiju, ki se je vršil 19. julija, so bili povabljeni vse občinski predstojniki tega okraja. Upalo se je, da pridejo tudi vsi, kajti ni se šlo za politiko, temveč se gospodarske zadeve. Žal da so nekateri župani raje doma ostali, nego da bi se udeležili tega važnega pozetovanja. Od 78 občinskih predstojnikov jih 26 ni prišlo. Prišli niso predstojniki sledenih občin:

1. Sv. Andrej sl. gr.
2. Sv. Barbara v Halezah.
3. Destinje.
4. Dobrana.
5. Dragovič.
6. Formin.
7. Gradiš.
8. Gruškovec.
9. Št. Janž dr. p.
10. Kicaberg.
11. Klapenporf.
12. Sv. Lovrenc sl. g.
13. Sr. Marko.
14. Stoperce.
15. Monšperg.
16. Pervonec.
17. Polanec.
18. Rigoznicica.
19. Sagovec.
20. Šakušak.
21. Zavrc.
22. Skorijanak.
23. Slatina.
24. Sv. Urban.
25. Turški vrh.
26. Varmberg.

Ti ljudje so torej mislili, da je nepotrebno, da bi se shoda udeležili. Podpisali so rezolucijo večji posestniki teh občin. Občanom pa pravimo: **Zapomnite si vaše rihtarje!**

O duhovniških izpremembah v Ptiju se govorji nekaj po mestu. V prvi vrsti se raznaša veselo novice, da odide naš kaplan Koprivšek, znan po svojem političnem fanatizmu. Kakor znano, je svoj čas občinski zastop v Ptiju zahteval, da škof tega hujskajočega duhovnika odstrani. In zdaj je škof to tudi storil, zakar mu gre vse hvala! Koprivšek pride baje v sv. Lovrenc sl. g., nakar opozarjamо že danes tamšnje posestnike. V Ptju pa pride baje kaplan Lončarič iz Trbovelja. Tudi ta možkar je eden iz "nove šole", kateremu je politika prva skrb. Lončarič! V Trbovljah ste delali velike neumnosti! Opozarjamо Vas, da jih v Ptiju ne bodoete, kajti drugače bodoemo z Vami tako pomedli, kakor z Koprivškom. Razumete? Tolkio za danes!